

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2019)0066

Prava djece povodom 30. obljetnice Konvencije o pravima djeteta

Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2019. o pravima djece povodom 30. obljetnice Konvencije UN-a o pravima djeteta (2019/2876(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta od 20. studenoga 1989.,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (ECHR),
- uzimajući u obzir članak 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP¹,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičeni ili optuženi u kaznenim postupcima²,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno načelo 11 o skrbi o djeci i potpori djeci,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. svibnja 2018. o zaštiti djece migranata³ i Komunikaciju Komisije od 12. travnja 2017. o zaštiti djece migranata (COM(2017)0211),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2019. o pravima interseksualnih osoba⁴,
- uzimajući u obzir opću napomenu br. 10 Odbora za prava djeteta od 25. travnja 2007. o pravima djeteta u maloljetničkom pravosuđu,

¹ SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

² SL L 132, 21.5.2016., str. 1.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0201.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0128.

- uzimajući u obzir opću napomenu br. 13 Odbora za prava djeteta od 18. travnja 2011. o pravu djeteta na zaštitu od svih oblika nasilja,
 - uzimajući u obzir opću napomenu br. 14 Odbora za prava djeteta od 29. svibnja 2013. o pravu djeteta da se prvenstveno u obzir uzmu njegovi najbolji interesi,
 - uzimajući u obzir članak 37. Konvencije o pravima djeteta Odbora UN-a za prava djeteta, opću napomenu br. 6 od 1. rujna 2005. i Izvješće Odbora UN-a za prava djeteta s *Dana opće rasprave o pravima sve djece u kontekstu međunarodnih migracija* od 28. rujna 2012.,
 - uzimajući u obzir izvješće UNICEF-a pod naslovom „Položaj djece u svijetu 2019.”,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je člankom 1. Konvencije UN-a o pravima djeteta propisano da „za potrebe ove Konvencije, dijete znači svako ljudsko biće mlađe od osamnaest godina, osim ako se prema zakonu koji se primjenjuje na dijete punoljetnost ne stječe ranije”;
 - B. budući da u Europi živi 100 milijuna djece i da ona čine više od 20 % stanovništva EU-a te da djeca mlađa od 18 godina čine više od 40 % stanovništva u zemljama u razvoju;
 - C. budući da je promicanje prava djece izričit cilj politika EU-a i da je ugrađeno u Povelju Europske unije o temeljnim pravima, kojom se zahtijeva da u svakom djelovanju EU-a primarni cilj mora biti zaštita interesa djeteta;
 - D. budući da je Konvencija o pravima djeteta najviše ratificiran međunarodni ugovor o ljudskim pravima, da su ga ratificirale sve države članice EU-a te da se njime utvrđuju jasne pravne obveze država da promiču, štite i poštuju prava svakog djeteta u svojoj jurisdikciji; budući da će Europski parlament 20. studenog biti domaćin konferencije na visokoj razini povodom obilježavanja 30. obljetnice Konvencije o pravima djeteta; budući da je predsjednik Europskog parlamenta obećao da će se povodom Svjetskog dana djece 20. studenoga svake godine organizirati događaj u Europskom parlamentu na kojem će sudjelovati djeca;
 - E. budući da se prava djece i dalje krše u mnogim dijelovima svijeta, uključujući u državama članicama EU-a, i to kao posljedica nasilja, zlostavljanja, iskorištavanja, siromaštva, socijalne isključenosti i diskriminacije na temelju vjere, invaliditeta, spola, spolnog identiteta, dobi, etničke pripadnosti, migracije ili boravišnog statusa;
 - F. budući da se člankom 12. Konvencije o pravima djeteta i člankom 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima poštuje pravo djeteta da ga se sasluša i da se njegovo mišljenje o pitanjima koja se na njega odnose uzmu u obzir, u skladu s njegovom dobi i zrelošću;
 - G. budući da se u članku 5. Konvencije o pravima djeteta navodi sljedeće: „Države stranke će poštivati odgovornosti, prava i dužnosti roditelja ili, kad je potrebno, članova proširene obitelji ili zajednice kad to nalažu mjesni običaji, zakonskih skrbnika ili drugih osoba koje su zakonski odgovorne za dijete, da djetetu osiguraju, u skladu s njegovim razvojnim sposobnostima, odgovarajuće usmjeravanje i vođenje u ostvarivanju prava priznatih ovom Konvencijom”;

- H. budući da globalna pitanja, kao što su klimatske promjene, nove tehnologije i digitalizacija, predstavljaju nove prijetnje za djecu, ali i nove prilike za učenje i povezivanje;
- I. budući da se EU obvezao na provedbu 17 ciljeva održivog razvoja, kako u svojim unutarnjim tako i u vanjskim politikama, uključujući cilj održivog razvoja br. 16.2 o „okončanju zlostavljanja, izrabljivanja te svih oblika nasilja nad djecom i mučenja djece, kao i trgovanja djecom”;
- J. budući da je u Europskoj uniji gotovo 25 milijuna djece mlađe od 18 godina u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da siromaštvo djeci oduzima obrazovne mogućnosti, skrb, pristup zdravstvenoj zaštiti, primjerenu prehranu i stanovanje, obiteljsku potporu pa čak i zaštitu od nasilja te može imati vrlo dugotrajne učinke; budući da je Agencija Europske unije za temeljna prava naglasila da je borba protiv siromaštva djece između ostalog i pitanje temeljnih prava i pravnih obveza¹;
- K. budući da su u revidiranom Europskom konsenzusu o razvoju djeca i mladi opisani kao nositelji razvoja i promjena, čime pružaju ključan doprinos Programu do 2030., među ostalim zahvaljujući svojim sposobnostima za inovacije; budući da se u Konsenzusu također navodi da će EU i njegove države članice jačati prava mladih i njihov položaj u vođenju javnih poslova, među ostalim promicanjem njihova sudjelovanja u lokalnim gospodarstvima i društvima te u donošenju odluka;
- L. budući da su ulaganje u budućnost djece, važnost zaštite djece preko sveobuhvatne strategije o pravima djece i uspostavljanje „Jamstva za djecu” kao sredstva za borbu protiv siromaštva i jamčenja pristupa djeci osnovnim uslugama istaknuti kao glavni prioriteti u mandatnim pismima potpredsjednice Komisije za demokraciju i demografiju Dubravke Šuice, kao i kandidata za povjerenika za zapošljavanje Nicolasa Schmita;
- M. budući da su djeca ranjiva skupina na koju snažno utječu negativni učinci klimatskih promjena te su među prvim žrtvama s time povezanih posljedica, kao što su suše, poplave i oluje, nestašice hrane i onečišćenje; budući da je više od četvrtine smrtnih slučajeva djece mlađe od pet godina u svijetu izravno ili neizravno povezano s okolišnim rizicima²;
- N. budući da je gotovo svaka četvrta žrtva trgovanja ljudima zabilježena u EU-u dijete, među ostalim i u vlastitoj državi članici; budući da su primarna ciljna skupina djevojčice i da se njima trguje u svrhu seksualnog iskorištavanja³;
- O. budući da seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece na internetu predstavlja ozbiljno kršenje temeljnih prava djece te rezultira ozbiljnim traumama i dugotrajnim štetnim posljedicama za djecu, koje se mogu nastaviti i u odrasloj dobi, a radi se o sve prisutnijoj pojavi; budući da su u porastu novi oblici kaznenih djela na internetu, na primjer „osvetnička pornografija” i seksualna iznuda, te da se države članice moraju

¹ Izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava „[Borba protiv siromaštva djece: Pitanje temeljnih prava](https://fra.europa.eu/en/publication/2018/child-poverty)“, <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/child-poverty>

² Izvješće WHO-a „Onečišćenje zraka i zdravlje djece, propisivanje čistog zraka”, 2018., https://www.who.int/ceh/publications/Advance-copy-Oct24_18150_Air-Pollution-and-Child-Health-merged-compressed.pdf?ua=1

³ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20181204_data-collection-study.pdf

protiv toga boriti konkretnim mjerama; budući da je, prema najnovijim podacima, broj fotografija koje prikazuju seksualno zlostavljanje djece na internetu drastično porastao, i to dosad nezabilježenom brzinom, te su one zbog interneta postale raširena pojava, a prema izvješćima riječ je o više od 45 milijuna fotografija i video zapisa označenih kao seksualno zlostavljanje djece¹;

P. budući da se djeci uvijek mora zajamčiti pravo na obrazovanje;

Opće napomene

1. smatra da bi prava djece trebala biti u središtu politika EU-a i da 30. obljetnica Konvencije UN-a o pravima djeteta predstavlja jedinstvenu priliku da se osigura njezina puna provedba u politici i praksi te da se poduzmu dodatne mjere kako bi se zajamčilo poštovanje prava svakog djeteta, gdje god se ono nalazilo, a posebno najugroženije djece, te bez da se ikoga zapostavi;
2. poziva novoizabranu predsjednicu Komisije da poduzme konkretne mjere kako bi se povećala vidljivost djelovanja EU-a u pogledu prava djece, na primjer imenovanjem javne ličnosti na visokoj razini kao predstavnika EU-a za prava djece; predlaže da taj predstavnik ima izričitu i isključivu odgovornost za pitanja povezana s djecom, da služi kao referentna točka za sva djelovanja i područja politike EU-a koja se odnose na djecu te da osigurava dosljedan i koordiniran pristup zaštiti prava djece u svim unutarnjim i vanjskim politikama i djelovanjima EU-a; poziva na osnivanje centra za zaštitu djece u EU-u kojim bi se zajamčio takav učinkovit i koordiniran pristup te pružio učinkovit i koordiniran odgovor na seksualno zlostavljanje djece i sve oblike nasilja nad djecom;
3. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da se načelo najboljih interesa djeteta uvijek u potpunosti poštuje u cjelokupnom zakonodavstvu, svim odlukama predstavnika vlasti na svim razinama i svim sudskim odlukama, te potiče države članice da razmjenjuju najbolje prakse kako bi se poboljšala ispravna primjena načela najboljih interesa djeteta diljem EU-a;
4. pozdravlja predanost nove Komisije predstavljanju nove sveobuhvatne strategije o pravima djeteta; podsjeća da se Europska unija obvezala da će štiti prava djeteta, kako je utvrđeno u članku 3. stavku 3. UEU-a, članku 24. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i revidiranom Europskom konsenzusu o razvoju; poziva Komisiju da predstavi strategiju za potporu djeci i zaštitu djece gdje god se ona nalazila, bez iznimke, uključujući zaseban proračun i pokazatelj za djecu pri dodjeli proračuna Komisije, čime bi se omogućilo mjerenje i praćenje ulaganja EU-a u djecu te osigurala odgovornost;
5. poziva Komisiju da istraži kako EU kao tijelo može pristupiti Konvenciji o pravima djeteta;
6. podsjeća da su svi ciljevi održivog razvoja važni za poštovanje prava djeteta; poziva Komisiju da predloži ambiciozan i sveobuhvatan okvir za prava djece za EU i njegove države članice kojim bi im se omogućilo da ispune 17 ciljeva održivog razvoja, osobito ostvarenjem cilja održivog razvoja koji je u najvećoj mjeri povezan s djecom te s pomoću pokazatelja ciljeva održivog razvoja koji su izravno povezani s pravima djece;

¹ <https://web.archive.org/web/20190928174029/https://storage.googleapis.com/pub-tools-public-publication-data/pdf/b6555a1018a750f39028005bfdb9f35eae4b947.pdf>

7. podsjeća da klimatske promjene i rizici za okoliš uzrokovani ljudskim djelovanjem, uključujući onečišćenje zraka, endokrine disruptore i pesticide, štetno utječu na djecu; poziva Europsku uniju i države članice da pojačaju svoja djelovanja kako bi djeci osigurale zdrav okoliš i suzbile negativne posljedice klimatskih promjena, posebice smanjenjem emisija stakleničkih plinova, u skladu s Pariškim sporazumom;
8. napominje da rodne nejednakosti imaju velik utjecaj na kvalitetu života djece; unatoč iznimno velikom napretku koji je ostvaren, rodna neravnopravnost i dalje je jedan od glavnih uzroka nejednakosti, isključenosti i nasilja diljem svijeta te snažno utječe na djecu;
9. naglašava da su djeca ranjiva skupina potrošača te stoga poziva države članice da štite djecu od agresivnog, obmanjujućeg i nametljivog oglašavanja i profiliranja djece u komercijalne svrhe kako bi se osiguralo da se audiovizualnim komercijalnim komunikacijama pružatelja medijskih usluga i pružatelja usluga platformi za razmjenu videozapisa u njihovoj nadležnosti ne potiče ponašanje koje šteti zdravlju ili sigurnosti djece, posebno u pogledu hrane i pića s visokim udjelom soli, šećera ili masti ili hrane i pića koji iz drugih razloga ne zadovoljavaju nacionalne ili međunarodne prehrambene smjernice;
10. pozdravlja činjenicu da je iskorjenjivanje dječjeg rada jedan od novih prioriteta Komisije; poziva novu Komisiju da primjenjuje pristup nulte tolerancije na dječji rad; poziva na donošenje mjera kojima će se s tim povezane industrije obvezati na iskorjenjivanje dječjeg rada; poziva EU i države članice da se pobrinu za to da roba koja se kreće na njihovom državnom području nije proizvedena prisilnim ili dječjim radom;

Unutarnja politika

Okončanje svih oblika nasilja nad djecom

11. osuđuje sve oblike nasilja nad djecom, uključujući fizičko, seksualno i verbalno zlostavljanje, nasilje na internetu i izvan njega, prisilne brakove, dječji rad, prostituciju, trgovinu ljudima, trgovinu organima, mučenje, druge okrutne, neljudske ili ponižavajuće postupke ili kažnjavanja, ubojstva iz časti, sakaćenje ženskih spolnih organa, regrutiranje, novaćenje i korištenje djece kao vojnika i kao ljudskog štita, deprivaciju, zanemarivanje i pothranjenost, kao i psihološko nasilje i sve oblike zlostavljanja; smatra da se tradicija, kultura, vjera, uvjerenja, politička ili bilo koja druga mišljenja nikada ne bi smjeli koristiti za opravdavanje nasilja nad djecom; podsjeća na važnu ulogu koju zajednice i organizacije civilnog društva mogu imati u okončavanju svih oblika nasilja nad djecom;
12. poziva države članice da izrade zakonodavstvo kojim se zabranjuje i sankcionira tjelesno kažnjavanje djece ili, ako takvo zakonodavstvo već postoji, da zajamče njegovu učinkovitu provedbu;
13. apelira na Komisiju i države članice da osmisle nacionalne strategije i primjenjuju holistički višedionički pristup iskorjenjivanju seksualnog nasilja i zlostavljanja djece i na internetu i izvan njega; naglašava da je suradnja s IT sektorom ključna te poziva poduzeća iz sektora IKT-a i internetske platforme da preuzmu svoj dio odgovornosti u borbi protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece na internetu; ističe da je važno da države članice pokrenu nacionalne kampanje za podizanje razine

osviještenosti kako bi se djecu na njima primjeren način informiralo o rizicima i prijetnjama povezanim s internetom, kao dodatak kampanjama namijenjenima roditeljima;

14. pozdravlja zaključke Vijeća od 8. listopada 2019. o borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece te poziva sadašnje i buduće predsjedništvo Vijeća da pojačaju napore kako bi osigurali da države članice poduzimaju konkretne mjere za bolju pomoć žrtvama i da provode učinkovite mjere sprečavanja, istrage i kaznenog progona kako bi se osiguralo da se počinitelji privedu pravdi;
15. poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu 2011/93/EU i Rezoluciju Parlamenta o provedbi Direktive 2011/93/EU o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije¹, poziva države članice koje su države stranke Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (Konvencija iz Lanzarotea) da provedu preporuke Odbora za Konvenciju iz Lanzarotea (Odbor potpisnica Konvencije iz Lanzarotea);
16. svjestan je da su tijela kaznenog progona suočena s dosad neviđenim porastom prijava materijala sa seksualnim zlostavljanjem djece na internetu i da su suočena s golemim izazovima u pogledu upravljanja radnim opterećenjem, pri čemu napore usmjeravaju na snimke koje prikazuju najmlađe, najugroženije žrtve; naglašava da su nužna veća ulaganja, posebno iz IT i privatnog sektora, u istraživanje i razvoj te nove tehnologije namijenjene otkrivanju materijala sa seksualnim zlostavljanjem djece na internetu te ubrzavanju postupaka blokiranja i uklanjanja;
17. poziva države članice da pojačaju suradnju između tijela kaznenog progona i organizacija civilnog društva, uključujući hitne telefonske mreže, uključene u suzbijanje seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece; poziva Komisiju da podrži organizacije koje se bore protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece, kao što je Globalni savez WePROTECT;
18. apelira na Komisiju i države članice da poduzmu konkretne mjere za okončavanje seksualnog zlostavljanja djece ulaganjem u preventivne mjere, utvrđivanjem posebnih programa za potencijalne počinitelje i pružanjem učinkovite potpore žrtvama;
19. poziva Komisiju da ažurira strategiju „Bolji internet za djecu” iz 2012.²;

Ulaganje u djecu

20. poziva EU i njegove države članice da ulažu u javne usluge za djecu, što podrazumijeva i skrb za djecu, njihovo obrazovanje i zdravlje, a posebno širenje javne mreže vrtića, jaslica i javnih usluga u sklopu kojih se organiziraju slobodne aktivnosti za djecu;
21. poziva države članice da donesu zakone kojima će se zajamčiti i učvrstiti roditeljska prava majki i očeva u cilju pružanja zdravog i stabilnog okružja za djecu, posebno u prvim mjesecima njihova života; apelira na EU i njegove države članice da zajamče potpunu provedbu Direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života jer će postizanje bolje i pravednije ravnoteže između poslovnog i privatnog života imati

¹ SL C 369, 11.10.2018., str. 96.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2012%3A0196%3AFIN>

pozitivan učinak na dobrobit djece; podsjeća na to da djeca imaju pravo na vrijeme provedeno s roditeljima i da im je potrebno dovoljno vremena provedenog zajedno, kao i adekvatni prihodi kako bi imali siguran i sretan život;

22. poziva EU i države članice da pojačaju napore kako bi se stalo na kraj dječjem siromaštvu na način da se donese dodatna preporuka Vijeća o ulaganju u djecu kako bi se ažurirao i poboljšao okvir politike za usmjeravanje država članica pri provedbi mjera kojima će se osigurati da djeca odrastaju u uključivim i naprednim društvima u kojima nitko nije zapostavljen, te na način da se u okviru Programa EU-a do 2030. utvrde ciljevi kako bi se broj siromašne djece prepolovio; ponavlja da je potrebno poboljšati prikupljanje raščlanjenih podataka kako bi se doprinijelo praćenju i ocjeni napretka u zaustavljanju siromaštva i socijalne isključenosti djece;
23. poziva države članice da odgovarajućim sredstvima podrže osnivanje europskog jamstva za djecu u cilju poticanja reformi nacionalnih politika kako bi se doprinijelo jednakom pristupu djece besplatnoj zdravstvenoj skrbi, besplatnom obrazovanju, besplatnoj skrbi za djecu, pristojnom smještaju i odgovarajućoj prehrani u cilju iskorjenjivanja siromaštva djece i socijalne isključenosti; podsjeća na to da je važno prava i dobrobit djece uvrstiti kao parametre preporuka za pojedine zemlje u okviru europskog semestra te u skladu s europskim stupom socijalnih prava;
24. potiče EU i države članice da ulažu u djecu i adolescente te da im omoguće da steknu vještine i znanja potrebne za tržište rada kako bi mogli uživati svoje pravo na uspjeh i ispuniti svoj puni potencijal kao nositelji promjena u društvu;
25. potiče države članice da ulažu u preventivne mjere za suzbijanje rastuće pojave poremećaja mentalnog zdravlja djece¹ u svojim nacionalnim sustavima te da osiguraju da su škole dostatno financirane kako bi pružale savjetovanja te da su nastavnici primjereno osposobljeni;
26. poziva države članice i Komisiju da im djeca budu izričit prioritet pri izradi programa i provedbi regionalnih i kohezijskih politika kao što su Europska strategija za osobe s invaliditetom, okvir EU-a za nacionalne strategije integracije i strategije integracije Roma te politika EU-a za jednakost i nediskriminaciju;

Obrazovanje

27. poziva države članice da svakom djetetu zajamče pravo na obrazovanje;
28. ističe važnost holističkog pristupa obrazovanju kojim se djecu nastoji osnažiti da iskoriste akademsko učenje kao uporište za vlastiti emocionalni i socijalni razvoj te kojim se također želi obuhvatiti psihološki, socijalni i emocionalni rast; ističe važnost kreativnosti, umjetnosti i kulture u obrazovanju;
29. potiče države članice da uspostave mjere za suzbijanje i sprečavanje ranog napuštanja školovanja te da osiguraju rodno nepristran pristup kvalitetnom obrazovanju od ranog djetinjstva do adolescencije, uključujući za djecu s invaliditetom, marginaliziranu djecu

¹ Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje da je 62 000 adolescenata u 2016. umrlo od samoozljeđivanja, koje je sada treći glavni uzrok smrti adolescenata u dobi od 18 do 19 godina.

i one koji žive u područjima pogođenima humanitarnim ili drugim kriznim situacijama;

30. ističe da bi uključivost i inovacije trebale biti glavna načela za obrazovanje i osposobljavanje u digitalnom dobu; smatra da digitalne tehnologije ne bi smjele ojačati postojeće nejednakosti, već bi se umjesto toga trebale upotrebljavati za premošćivanje digitalnog jaza između studenata iz različitih socioekonomskih sredina i regija EU-a; ističe da pristup usmjeren na uključenost mora iskoristiti cjelokupni potencijal resursa koje daju nove digitalne tehnologije, uključujući personalizirano obrazovanje i partnerstva među obrazovnim ustanovama, te na taj način omogućiti pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju osobama iz skupina u nepovoljnom položaju i osobama koje imaju manje mogućnosti, ali i podupirati integraciju migranata, izbjeglica i manjina;
31. poziva države članice da zajamče pravo na uključivo obrazovanje i da osiguraju pristup sveobuhvatnim informacijama o spolu i seksualnosti prilagođenih dobi te pristup zdravstvenoj skrbi za spolno i reproduktivno zdravlje i obrazovanju o odnosima za mlade u školama, posebno s obzirom na mjere koje poduzimaju određene zemlje u kojima se školama zabranjuje obrađivanje tema u vezi sa seksualnom orijentacijom i rodnim identitetom;

Pravosuđe prilagođeno djeci / pristup pravosuđu za djecu

32. poziva države članice da brzo i učinkovito prenesu i u potpunosti provedu Direktivu (EU) 2016/800 o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenci ili optuženici u kaznenim postupcima¹;
33. poziva države članice da provedu smjernice Vijeća Europe o pravosuđu prilagođenom djeci²; naglašava da bi najbolji interesi djeteta uvijek trebali biti na prvom mjestu kada je riječ o odlukama koje se odnose na djecu i pravosudni sustav, te da bi u skladu s člankom 12. Konvencije o pravima djeteta uvijek trebalo biti zajamčeno pravo djeteta da bude saslušano; podsjeća na to da bi trebalo uspostaviti posebne zaštitne mjere za djecu koja dolaze u dodir s pravosudnim sustavom, uključujući u obiteljskim predmetima kao što su razvod ili usvajanje te administrativna pitanja;

Djeca migranti

34. podsjeća na to da bi najbolji interesi djeteta uvijek trebali biti na prvom mjestu u svim odlukama koje se odnose na djecu i migracije;
35. potiče države članice da u potpunosti provedu paket zajedničkog europskog sustava azila kako bi se poboljšali uvjeti za svu djecu migrante, a posebno djecu bez pratnje u EU-u; poziva Komisiju i države članice da u tom pogledu riješe problem trenutačne zabrinjavajuće situacije u kojoj se nalaze djeca u žarišnim migrantskim točkama EU-a; poziva EU i države članice da pojačaju djelovanje kako bi se okončalo zadržavanje djece u kontekstu migracija diljem EU-a, u skladu s Deklaracijom iz New Yorka o izbjeglicama i migrantima³, te da razrade mjere na razini zajednice koje predstavljaju alternativu zadržavanju, kao i da daju prioritet integraciji, obrazovanju i psihološkoj

¹ SL L 132, 21.5.2016., str. 1.

² <https://rm.coe.int/16804b2cf3>

³ https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/71/1

potpori;

36. naglašava da je dijete bez pratnje prije svega dijete koje je potencijalno u opasnosti te da zaštita djece, a ne migracijska politika, mora biti vodeće načelo za države članice i Europsku uniju kada se bave tim pitanjima, čime se poštuje temeljno načelo najboljih interesa djeteta; poziva države članice da provedu Rezoluciju Parlamenta od 12. rujna 2013. o položaju maloljetnika bez pratnje u EU-u¹ i traži od Komisije da obnovi svoj Akcijski plan za maloljetnike bez pratnje (2010. – 2014.);
37. poziva sve države članice da olakšaju spajanje obitelji na pozitivan, human i brz način u skladu s člankom 10. Konvencije o pravima djeteta;
38. izražava zabrinutost zbog toga što se i dalje rađaju djeca bez državljanstva, među ostalim i u EU-u, te što i dalje nemaju pristup osnovnim pravima, uključujući zdravstvenu skrb, obrazovanje i socijalnu zaštitu; ponovno poziva države članice na rješavanje problema djece bez državljanstva unutar i izvan EU-a u skladu s međunarodnim pravom; poziva Komisiju da promiče univerzalan pristup prijavljivanju rođenja i pravo djeteta na državljanstvo, s ciljem okončanja rizika apatridnosti;

Ugrožena djeca

39. poziva države članice da prema svakom djetetu u prvom redu postupaju kao prema djetetu, bez obzira na njegovu socijalnu ili etničku pozadinu, spol, seksualnu orijentaciju, sposobnost ili migracijski status;
40. naglašava da je važno da države članice zauzmu međusektorski pristup borbi protiv svih oblika diskriminacije djece, uzimajući u obzir njihovu ranjivost, posebno djece s invaliditetom, djece migranata, djece migrantskog podrijetla, djece iz manjina i vjerskih skupina, djece pripadnika zajednice LGBTI, djece stranih boraca, djece u pritvoru, djece čiji su roditelji u zatvoru, djece čiji su roditelji pripadnici skupine LGBTI, djece u skrbništvu i djece bez državljanstva ili nedokumentirane djece, koja su nerazmjerno izložena diskriminaciji iz više razloga i stoga zahtijevaju poseban pristup kada je riječ o rješavanju njihovih specifičnih potreba; poziva države članice da konačno usvoje horizontalnu direktivu o diskriminaciji;
41. osuđuje sve oblike rodno uvjetovanog nasilja i potiče države članice da provedu konkretne mjere kako bi okončale dječje brakove, sakaćenje ženskih spolnih organa i druge štetne prakse koje predstavljaju teška kršenja ljudskih prava djece; poziva, stoga, države članice da ratificiraju Istambulsku konvenciju te poduzmu mjere u skladu s donesenim rezolucijama Parlamenta, Rezolucijom od 4. listopada 2017. o zaustavljanju prakse dječjih brakova, Rezolucijom od 4. srpnja 2018. naslovljenoj „Ususret vanjskoj strategiji EU-a protiv ranih i prisilnih brakova – sljedeći koraci” i Rezolucijom od 7. veljače 2018. o nultoj razini tolerancije prema genitalnom sakaćenju žena²,
42. naglašava da posebnu pozornost treba posvetiti djeci s invaliditetom; oštro osuđuje sve oblike nasilja nad njima, uključujući nasilje uzrokovano zlostavljanjem ili neprimjerenom skrbi; potiče države članice da osiguraju da djeca s invaliditetom imaju pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju kako bi im se omogućio najviši

¹ SL C 93, 9.3.2016., str. 165.

² SL C 463, 21.12.2018., str. 26.

stupanj neovisnosti i socijalne integracije, kao i pristup skrbi; poziva, stoga, sve države članice da provedu norme iz Konvencije UN-a o pravima djeteta, Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom te iz Smjernica UN-a o alternativnoj skrbi za djecu;

43. poziva države članice da se pobrinu za to da se spriječi nepotrebno razdvajanje obitelji te da se usluge koje se pružaju unutar obitelji i zajednice ojačaju kako bi se svoj djeci omogućilo da ne odrastaju u ustanovama nego u obiteljima i zajednicama; poziva Komisiju da se koristi sredstvima EU-a za potporu prijelazu s usluga koje se pružaju u okviru institucija na usluge koje se pružaju unutar zajednice, i u EU-u i izvan njega;
44. poziva države članice da se pobrinu da se s djecom u zatvoru postupa vodeći računa o njihovim najboljim interesima; podsjeća na to da djeca u pritvoru trebaju dobiti skrb, zaštitu i svu potrebnu individualnu pomoć – socijalnu, obrazovnu, stručnu, psihološku, liječničku i tjelesnu – koja im može zatrebati s obzirom na njihovu dob, spol i osobnost; potiče države članice da djeci u pritvoru osiguraju redovit i sadržajan kontakt s roditeljima, obitelji i prijateljima u okviru posjeta i korespondencije;
45. zabrinut je zbog velikog broja nestale djece u Europi; potiče države članice da povećaju prekograničnu suradnju, razmjenu informacija i koordinaciju među tijelima kaznenog progona i tijelima za zaštitu djece kako bi se identificirala, pronašla i zaštitila nestala djeca te istodobno osiguralo da najbolji interesi djeteta uvijek budu na prvom mjestu; poziva države članice da bez odgode provedu obvezu pružanja odgovarajućih financijskih sredstava kako bi se zajamčio kontinuitet i kvaliteta rada dežurnih telefonskih linija za nestalu djecu diljem EU-a, u skladu s Europskim zakonikom elektroničkih komunikacija usvojenim 2018. godine;
46. podsjeća na ključnu važnost da se svim djevojčicama i dječacima koji su žrtve trgovanja ljudima zajamči poštovanje njihovih prava, bez obzira na njihovo državljanstvo; ponovno poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu EU-a o suzbijanju trgovanja ljudima s posebnim naglaskom na preventivnim mjerama; naglašava da je važno da države članice pojačaju svoje djelovanje kako bi se zajamčilo preuzimanje odgovornosti kada je riječ o žrtvama trgovanja ljudima i iskorjenjivanje samog tog zločina, te kako bi se zajamčila borba protiv i dalje prisutnog nekažnjavanja trgovaca ljudima, izrabljivača, osoba koje tim aktivnostima ostvaruju dobit, zlostavljača, među ostalim tako da se korištenje usluga iznuđenih od žrtava trgovanja ljudima za sve oblike iskorištavanja proglasi kaznenim djelom;

Sudjelovanje djeteta

47. poziva Komisiju i države članice da razrade i provedu Deklaraciju iz Bukurešta o sudjelovanju djeteta¹; ističe da se kultura sudjelovanja djeteta može izgraditi na svim razinama, obiteljskoj, lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i europskoj razini te razini zajednice, i da se njome može ostvariti kratkoročna i dugoročna korist za društvo;
48. poziva države članice da u okviru svojih zakonodavstava ojačaju sudjelovanje djece te ohrabruje države članice i Komisiju da kreiraju konkretne mehanizme za sudjelovanje djeteta, kao što su dječja vijeća, u okviru rada europskih, nacionalnih, regionalnih i lokalnih parlamentarnih skupština, poglavito u ključnim političkim područjima;

¹ <https://chilrendeclaration.typeform.com/to/h8dSPt>

49. poziva Komisiju na to da se djeca uključe u postupak savjetovanja uoči Konferencije za budućnost Europe;
50. podsjeća institucije EU-a i države članice na važnost akcija mobilizacije za borbu protiv klimatskih promjena koje vode djeca i mladi i koje su ključni faktori koji utječu na europski politički program te su odličan primjer sve veće dječje uključenosti u javne politike i njihove sve veće volje da se očituju o tim temama kao zabrinuti građani koji žele poticati promjene;

Vanjske politike

51. poziva države koje još nisu ratificirale Konvenciju o pravima djeteta i njezine dodatne protokole da to hitno učine;
52. poziva države članice da pojačaju suradnju i dijalog s trećim zemljama kako bi se podigla razina osviještenosti i zagovaralo poštovanje prava djece diljem svijeta te kako nijedno dijete ne bi bilo izostavljeno; potiče EU i države članice da surađuju sa zemljama partnerima i podupiru donošenje i provedbu zakonodavstva, politika, proračuna i programa djelovanja kojima se u obzir uzimaju sva djeca i koji uključuju prepoznavanje svih oblika diskriminacije i nasilja, uključujući onih utemeljenih na dobi, spolu i invaliditetu kojima se pojedinačnoj djeci i skupinama djece onemogućava ostvarivanje njihovih prava, da poduzimaju ili promiču potrebne mjere za uklanjanje tih prepreka te da osiguraju da najbolji interesi sve djece budu na prvom mjestu;
53. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u cjelokupnom vanjskom djelovanju EU-a dâ prioritet pravima i zaštiti djece kako bi se osigurala stvarna integracija prava i zaštite djece, između ostalog i u kontekstu dijaloga o ljudskim pravima, međunarodnih i trgovinskih sporazuma, postupka pristupanja i europske politike susjedstva, te u svim vanjskim odnosima EU-a s trećim zemljama, a posebno zemljama u sukobu; poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove da Parlamentu podnosi godišnji izvještaj o ostvarenim rezultatima vanjskog djelovanja EU-a u pogledu pitanja koja se odnose na djecu;
54. poziva Komisiju da pojača svoje djelovanje kada je riječ o uključivanju prava djece i zaštite djece u razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć kako bi se osigurala odgovarajuća financijska sredstva, kao i da poveća razinu zaštite djece pogođene sukobima, kriznim situacijama, prirodnim katastrofama ili katastrofama uzrokovanim ljudskim djelovanjem, interno raseljene djece i djece migranata i izbjeglica, te da zajamči poštovanje njihovih temeljnih prava;
55. poziva Komisiju i države članice da donesu sustavna rješenja za suzbijanje međugeneracijskog siromaštva; ističe da je od ključne važnosti da se u novom višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. odrazi hitna potreba za rješavanjem problema siromaštva djece i u Europskoj uniji i u trećim zemljama u okviru njezina vanjskog djelovanja; ističe važnost službene razvojne pomoći kao ključnog instrumenta za iskorjenjivanje siromaštva i podsjeća na obveze EU-a i na obveze država članica u tom pogledu, između ostalog na obvezu u pogledu ostvarivanja cilja da se 0,7 % bruto nacionalnog dohotka (BND) izdvoji za službenu razvojnu pomoć;
56. poziva Komisiju i države članice da financiraju i zajamče jednak pristup osnovnim

uslugama i obrazovanju u mjestima pogođenim izvanrednim situacijama, kao što su sukobi i prirodne katastrofe; ističe činjenicu da pristup djece obrazovanju može zaštititi djecu od tjelesnih opasnosti u njihovoj okolini, među ostalim od zlostavljanja, izrabljivanja, seksualnog nasilja povezanog sa sukobom, regrutacije i korištenja od strane oružanih snaga i skupina, te da od obrazovanja imaju korist cijele zajednice, da se njime potiče gospodarski rast, smanjenje siromaštva i nejednakosti te povećanje sposobnosti pojedinaca da vode zdrav život i sudjeluju u društvu te utječu na ponovnu uspostavu mira i stabilnosti;

57. potiče Komisiju da poduzme daljnje popratne korake u skladu s Rezolucijom Parlamenta od 4. listopada 2017. o zaustavljanju prakse dječjih brakova; poziva EU i države članice da primjenjuju ujednačene pravne standarde u vezi s postupkom za rješavanje problema dječjih brakova, da surađuju s trećim zemljama te da osiguraju osposobljavanje i tehničku pomoć kako bi pomogli pri donošenju i provedbi zakonodavstva u vezi sa zabranom ranih i prisilnih brakova, uz osvrt na određivanje minimalne dobne granice za stupanje u brak; traži od država članica da donesu mjere za poticanje razmjene najboljih praksi u pogledu minimalne dobi za stupanje u brak i mjere za nepriznavanje braka djece migranata koja pristižu u Europu te da donesu nacionalne mjere za sprečavanje putovanja djece u inozemstvo u svrhu sklapanja braka izvan EU-a; poziva Komisiju da europsku godinu posveti borbi protiv dječjih, ranih i prisilnih brakova;
58. poziva Komisiju i države članice da osiguraju provedbu obvezujućih standarda posvećivanja dužne pažnje u pogledu ljudskih prava i okoliša u okviru svojih trgovinskih pregovora i sporazuma u cilju zaustavljanja dječjeg rada;

Djeca i oružani sukobi

59. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu da u komunikaciji sa stranama u sukobu sustavno postavlja pitanje teških kršenja prava djece, posebno onih navedenih u Godišnjem izvješću glavnog tajnika UN-a o djeci u oružanim sukobima; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu i Komisiju da ponude učinkovito i sveobuhvatno rješenje kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih utjecaja oružanih sukoba na djecu koristeći se raznim dostupnim instrumentima, uključujući nove ažurirane smjernice EU-a o djeci i oružanim sukobima;
60. traži od Komisije da podupre i zajamči odgovarajuće i dugoročno financiranje programa rehabilitacije i reintegracije djece koja su žrtve sukoba, da im pruži sigurno okruženje u kojem su psihološka skrb i potpora od temeljne važnosti, te da se posebno osvrne na osobite izazove s kojima se suočavaju djevojčice prilikom demobilizacije i reintegracije u društvo;
61. izražava duboku zabrinutost zbog humanitarnog položaja djece stranih boraca u sjeveroistočnoj Siriji te potiče države članice da provedu repatrijaciju sve europske djece, uzimajući u obzir njihove specifične obiteljske situacije i najbolji interes djeteta na prvom mjestu, te da pruže potrebnu potporu njihovoj rehabilitaciji i reintegraciji; žali zbog dosadašnjeg izostanka djelovanja država članica EU-a i nepostojanja koordinacije na razini EU-a s tim u vezi;
62. izuzetno je zabrinut zbog velikog broja potvrđenih ubojstava i sakaćenja djece u oružanim sukobima; ponavlja da se djeca i dalje iskorištavaju kao oružje, bombaši

samoubojice, seksualno roblje i ljudski štitovi te da su prisiljeni na aktivno sudjelovanje u sukobima; strogo osuđuje iskorištavanje djece u oružanim sukobima; napominje da su u sukobima stradale stotine djece, često kao posljedica namjernih napada na civilno stanovništvo i humanitarnu infrastrukturu; apelira na države članice da se s obzirom na to suzdrže od prodaje oružja i vojne opreme svim stranama uključenima u sukobe;

o

o o

63. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.